

Securitate Software

V.II Vulnerabilități specifice sistemelor de operare

Neprotejarea datelor stocate pe disc

Objective

- prezentarea vulnerabilităților ce rezultă din manipularea greșită a permisiunilor datelor stocate pe disc
- prezentarea mecanismelor de asignare a permisiunilor (UNIX și Windows) și vulnerabilitățile asociate

- 1 Neprotejarea datelor stocate
- 2 Permisuniile fisierelor in Linux, vulnerabilitati
 - Permisuniile fisierelor
 - Crearea unui fișier
 - Legaturi
 - Race conditions
 - Fisiere temporare

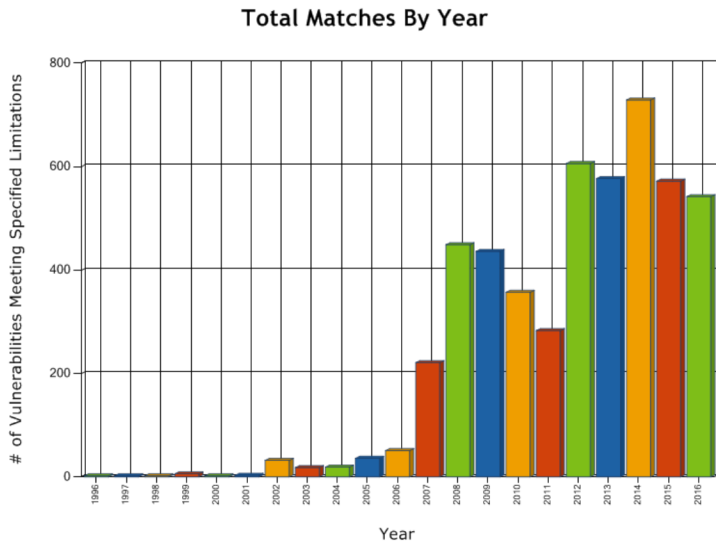
Descriere

- **neprotejarea datelor stocate pe disc** (*data at rest*)
 - cel mai rău caz: neprotejarea datelor
 - neprotejarea corectă a datelor
- două componente
 - ① mecanism absent / slab pentru controlul accesului
 - ② criptare slabă / inexistentă a datelor
- cazuri pentru controlul slab al accesului
 - se permite accesul la toată lumea
 - se permite accesul la utilizatorii neprivilegiați
 - acces pentru scriere pe un executabil
 - acces pentru scriere pe fișiere de configurare
 - acces pentru citire pe fișiere importante
 - utilizarea fișierelor sistem fără mecanisme de control al accesului

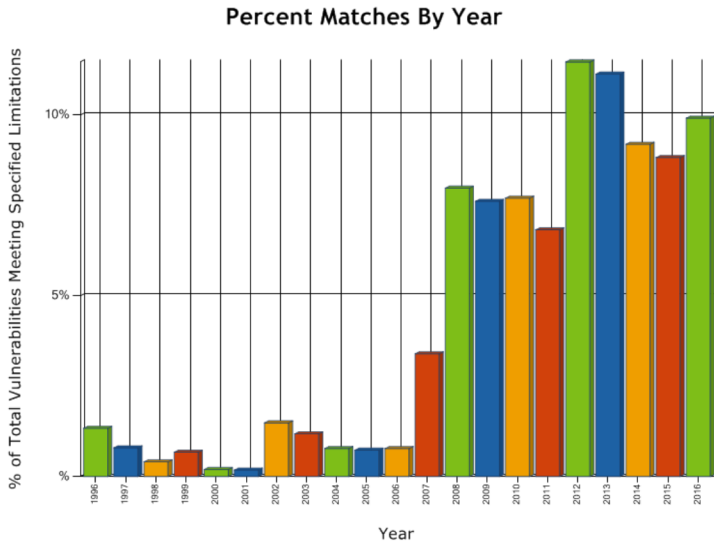
Referințe CWE

- CWE-264: "Permissions, Privileges, and Access Controls"
 - foarte generală
 - legat de managementul permisiunilor, privilegiilor și alte mecanisme de securitate necesare pentru controlul accesului
- CWE-284: "Improper Access Control"
 - nu restricționează corect accesul la resurse persoanelor neautorizate
- CWE-693: "Protection Mechanism Failure"
 - folosirea incorectă a mecanismelor de protecție
- CWE-282: "Improper Ownership Management"
- CWE-275: "permission Issues"
 - atribuirea incorectă sau manipularea greșită a permisiunilor

Relevanța - numărul vulnerabilităților legat de privilegii

Relevanța - numărul vulnerabilităților legat de privilegii (II)

Vulnerabilități

- scurgeri de informații
 - scurgerea accidentală de informații prin mesaje de eroare și alte surse
- *race conditions*
- folosirea de parole slabe
 - indiferent de calitatea criptării, parolele folosite pentru a proteja datele sunt slabe
- folosirea greșită a algoritmilor criptografici
 - folosirea algoritmilor de criptare dezvoltați de voi sau a unora ce suportă doar chei de dimensiune mici

Identificarea vulnerabilităților

- uitațivă după cod care
 - configurează / controlează accesul **și**
 - asignează drepturi de acces utilizatorilor neprivilegiați
- uitațivă după cod care
 - creează un obiect fără a configura controlul accesului **și**
 - creează obiectul într-un loc unde utilizatorii neprivilegiați au drepturi de scriere
- uitațivă după cod care
 - scrie informații de configurare într-un loc partajat
 - scrie informații sensibile într-o zonă unde utilizatorii neprivilegiați au drepturi de citire
- uitațivă după fișiere cu permisiuni slabe
 - ex. Linux: *find / -type f -perm +002*

Recomandări

- atenție la permisiuni și criptați datele corect
- trebuie să aveți grijă la fiecare bit configurat în schema de permisiuni
- aveți grijă sa nu expuneți date sau fișiere binare
- fișierele binare ar trebui să fie în directoare sistem sau zone protejate
- scrieți datele legat de un utilizator în directorul local al utilizatorului

File IDs

- informații de proprietate: *UID* și *GID*
- configurate la crearea fișierului
 - *owner UID* = *effective UID* al procesului care a creat fișierul
 - pentru *GID* sunt două abordări
 - BSD: *GID* primește valoarea *GID* directorului părinte
 - Linux: *GID* primește valoarea *effective GID* al procesului care a creat fișierul
- pot fi schimbate cu *chown()*, *lchown()*, *fchown()*
- în mod normal doar *root* poate schimba drepturile de acces
- deținătorul unui fișier poate schimba *GID* cu un alt grup de care aparține

Permisiuni asupra fişierelor

- 12 biți în grupe de câte 3 biți: *special*, *owner*, *group*, *other*
- permisiuni: citire (r), scriere (w), execuție (x)
 - citire: deschidere, citire
 - scriere: deschidere, scriere
 - execuție: `execve`
- special: *SUID*, *SGID*, *sticky* (sau *tacky*)
- specificat prin numere în octal: 0644
- pot fi schimbate cu *chmod* și *fchmod*
- doar *root* și proprietarul pot schimba drepturile
- situații confuze, ex. permisiuni 0606

Permiuni asupra directoarelor

- asemenea fişierelor dar altă interpretare
- citire: deschidere director, citire director (lista continutul directorului)
- scriere: creare (*mkdir*, *link*, *unlink*, *rmdir*)
- execuţie (căutare, parcurgere): *chdir*
- *SUID*: nu are semnificaţie
- *SGID*: moştenire *GID* (semantica BSD)
- sticky: doar proprietarul fişierului din director are drepturi de redenumire şi ştergere (ex. */tmp*)
- *umask* influenţează *mkdir*

Umask

- masca de 9 biți este folosită la crearea fişierelor / directoarelor
- specificată de numere în octal: 022
- fiecare proces poate să-și configureze propria mască
- moștenită de un proces
- permiuniile pot fi schimbate cu *chmod*

Managementul privilegiilor în operaţiile cu fişiere

- atunci când un proces lucrează cu fişiere se verifică privilegiile
- se iau în considerare
 - *UID* şi *GID* ale fişierului
 - masca de permiuni a fişierului
 - *UID*, *GID* ale procesului

Permiuni

- sintaxa:

*int open(char *pathname, int flags, mode_t mask)*

- permiuni

- verifică permiuniile la crearea fişierului
- se ia în considerare *umask*

- dacă se uită indicatorul *O_EXCL*

- *open* poate fi folosit pentru a deschide un fişier existent şi a crea un fişier nou (*O_CREAT*)
- trebuie avut grijă să nu se deschidă un fişier existent
- folosirea *O_EXCL* restricţionează crearea unui fişier dacă acesta există

- exemplu cod ce nu verifică existenţa fişierului

```
if ((fd=open("/tmp/tmpfile.out", O_RDWR|O_CREAT, 0600)) < 0)
die("open");
```


Directoare publice

- cod vulnerabil: nu se verifică existența fișierului în directorul comun (director accesibil)

```
if ((fd = open("/tmp/tmpfile.out", O_CREAT|O_RDWR, 0600)) < 0)
    die("cannot_open_file");
```

- dacă fișierul există, este deschis
 - un atacator poate crea anterior o legătură simbolocă - *symlink* (named like the file) către fișiere ce conțin informații confidențiale
- dacă fișierul există, permisiunile de creare sunt ignorate
 - un atacator poate crea anterior fișierul cu permisiuni mai puțin restrictive pentru a avea acces la fișier

Proprietar neprivilegiat

- un program privilegiat își coboară privilegiile pentru a crea un fişier
- utilizatorul neprivilegiat poate citi / schimba permisiunile fişierului și conținutul acestuia
- exemplu cod posibil vulnerabil (depinde de cum e utilizat fişierul de sistem mai departe)

```
drop_privs();
```

```
if ((fd = open("/usr/account/resultfile", O_CREAT|O_RDWR, 0600)) < 0)  
    die("cannot_open_file");
```

```
regain_privs();
```

Recomandări - siguranţa directorului

- permisiunile fişierului nu sunt suficiente pentru a proteja un fişier
- permisiunile directorului părinte trebuie luate în considerare
- exemplu: un fişier cu permisiuni doar pentru citire, poate fi şters / creat dacă directorul părinte are drepturi de scriere
- bitul *sticky* reduce doar suprafaţa de atac
- dacă directorul părinte este deţinut de atacator, acesta poate schimba permisiunile directorului
- **recomandări**
 - toate directoarele din calea fişierului trebuie să fie sigure

Concepte legate de calea unui fişier

- o secvență de unul sau mai multe directoare separate de un caracter special (ex. `"/`)
- de două tipuri: căi absolute și căi relative
 - `"."` - directorul curent
 - `".."` - directorul părinte
- pentru directorul rădăcină (root) `".."` indică directorul curent
- mai multe caractere separator sunt reduse la unul singur
- ex.
`"/././././usr/././usr/./bin/././file" \Rightarrow "/usr/bin/file"`
- pentru a naviga la un fişier, fiecare director din cale trebuie să aibă drepturi de execuție (căutare)

Trucuri legat de calea unui fişier

- multe aplicații privilegiate construiesc căile dinamic, adesea incorporând și date de la utilizator
- verificarea datelor primite de la utilizator este necesară
- exemplu de cod vulnerabil la parcurgeri (**path traversal**)

```
if (!strncmp(filename, "/usr/lib/safefiles/", 19)) {  
    debug("data_file_is_in_/usr/lib/safefiles");  
    process_libfile(filename, NEW_FORMAT);  
} else {  
    debug("invalid_data_file_location");  
    exit(1);  
}
```

- un atacator ar putea furniza ca și date de intrare șirul
"/usr/lib/safefiles/../../../../etc/passwd"

Caracterul NUL incorporat

- caracterul NUL termină o cale de fişier, calea este doar un şir în C
- când limbaje de nivel înalt (ex. Java, PHP, Perl) interacţionează cu sistemul de fişiere nu folosesc şiruri terminate cu NUL
- \implies vulnerabilităţi **path truncation**

Locuri periculoase

- fişiere / căi furnizate de utilizator
- fişiere / directoare noi
- directoare publice temporare
- fişiere controlate de alți utilizatori

Fișiere interesante

- fișiere de configurare sistem
 - `"/etc/*"`, `"/etc/passwd"`, `"/etc/shadow"`, `"/etc/hosts.equiv"`, `".rhosts"`, `".shosts"`, `"/etc/ld.preload.so"`
- fișiere personale
 - `".history"`, `".bash_history"`, `".profile"`, `".bashrc"`, `".login"`, mail spools
- fișiere de configurare pentru programe
 - `".htpasswd"`, cod sursă pentru scripturi, `"sshd_config"`, `"authorized_keys"`, fișiere temporare
- altele
 - `"/var/log/*"`, kernel și boot files, executabile și biblioteci, `"/dev/*"`, `"/proc/*"`, named pipes

Atacuri folosind legături simbolice

- pot fi folosite pentru a forța programe privilegiate să acceseze informații sensibile
- exemplu cod vulnerabil

```
void start_processing(char *username) {  
    char *homedir, tmpbuf[PATH_MAX];  
    int f;  
    homedir = get_user_homedir(username);  
    if (homedir) {  
        snprintf(tmpbuf, sizeof(tmpbuf), "%s/.optconfig", homedir);  
        if ((f = open(tmpbuf, O_RDONLY)) < 0)  
            die("cannot open file");  
        parse_opt_file(tmpbuf);  
        close(f);  
    }  
}
```

- un atacator poate crea o legătură simbolică la un fișier sistem important

```
$ ln -s /etc/shadow ~/.optconfig
```

Crearea fișierelor și legături simbolice

- context periculos

```
$ ln -s /tmp/nonexistent /home/john/newfile  
open("/home/john/newfile", O_CREAT|O_RDWR, 0640);  
// creeaza fisierul "/tmp/nonexistent"
```

- programele privilegiate pot fi pacălite în a crea noi fișiere oriunde în sistemul de fișiere
- strategie de protecție
 - folosirea "*O_EXCL*" în funcția *open* (exclusiv și nu urmărește legăturile)
 - folosirea "*O_NOFOLLOW*" în funcția *open*
- crearea accidentală (folosind *fopen* cu drept de scriere)

Atac pe apel sistem ce ține cont de legături simbolice

- apeluri sistem țin cont de legăturile simbolice, acționează doar pe ultima componentă din calea unui fișier
- \implies apoi urmează celelalte componente
- exemplu

```
$ ln -s /tmp/ /home/john
```

```
# creaza fisierul "/tmp/newfile"
```

```
$ echo "test" > /home/john/newfile
```

```
# sterge "/tmp/newfile"
```

```
$ unlink /home/john/newfile
```

Hard links attacks

- dacă utilizatorului i se permite crearea de legături fizice (hard links) către anumite fişiere sistem
 - \implies poate păstra accesul la ele chiar şi după ce acestea sunt şterse
- similar: prevenind un program să şteargă un fişier
 - dacă atacatorul creează o legătură fizică într-un director *sticky* către un fişier al altui utilizator
 - \implies utilizatorul nu poate şterge legătura fizică!
- în practică, pe sisteme UNIX (Linux) procesul de creare a legăturilor fizice este foarte restrictiv
 - e.g. crearea unei legături fizice către un fişier deţinut de *root* nu este permisă

Fişiere sensibile

- context
 - când programe privilegiate deschid fişiere existente şi modifică conţinutul acestora sau schimbă proprietarul / permisiunile fişierului
- codul vulnerabil e rulat de un program SUID; *userbuf* dat de utilizator

```
if ((fd = open("/home/jim/.conf", ORDWR)) < 0)
    die("cannot_open_file");
write(fd, userbuf, len);
```

- exemplu de atac (atacatorul este jim)

```
$ cd /home/jim
$ ln /etc/passwd .conf
$ run_suid_prog
$ su evil
```

Fişiere sensibile (II)

- cod vulnerabil

```
if ((fd = open("/home/jim/.conf", ORDWR)) < 0)
    die("cannot_open_file");
fchmod(fd, 0644);
```

- atac

```
$ cd /home/jim
$ ln /etc/shadow .conf
$ run_suid_prog
$ cat /etc/shadow
```

Ocolirea mecanismelor de interzicere a legăturilor simbolice

- *lstat* poate fi folosit pentru detecția și analiza legăturilor simbolice
- *lstat* nu face distincție între diferite legături fizice către același fișier
- exemplu: cod vulnerabil la legături fizice, se presupune că este rulat de un program privilegiat

```
if (lstat(fname, &st) != 0)
    die("cannot_lstat_file");

if (!S_ISREG(st.st_mode))
    die("not_a_regular_file");

fd = open(fname, O_RDONLY);
```

Race conditions - Context

- o aplicație ce interacționează cu sistemul de fișiere poate fi atacată prin metoda *race condition* - defecte de sincronizare, dacă este suspendată într-un moment inoportun
- exemplu cod vulnerabil

```
if ((res = access("/tmp/userfile", R_OK)) < 0)
    die("no_access");
```

```
// ... moment inoportun
```

```
// sigur pentru deschiderea fisierului
fd = open("/tmp/userfile", O_RDONLY);
```


Time of Check To Time of Use (TOCTOU)

- starea unei resurse poate fi schimbată între
 - timpul în care starea ei este verificată (**check**) şi
 - timpul când este folosită (**use**) efectiv
- nu corespunde doar cazurilor de manipulare a sistemului de fişiere
- pare improbabil, dar se poate întâmpla sau se poate produce
 - încetineşte sistemul: trafic mare în reţea, utilizarea intensivă a sistemului de fişiere
 - trimiterea semnalului de control de stop şi start constant într-o buclă
 - monitorizarea execuţiei explicaţiei

Sintaxa şi funcţionalitatea stat()

- sintaxa:
*int stat(const char *pathname, struct stat *buf)*
- întoarce informaţii
- *lstat* acţionează asupra legăturilor simbolice, nu le urmăreşte
 - \implies poate fi folosită pentru a evita atacuri de legături simbolice
- verificarea numărului de legături fizice poate preveni atacurile
- vulnerabilitate: schimbarea fişierului după verificarea *stat*

Încercare de evitare a problemelor de sincronizare

- se încearcă inversarea ordinii acţiunilor: verificarea se face în timpul folosirii *"check and use"* → *"use (open) and check"*
- exemplu vulnerabil

```
if ((fd = open(fname, O_RDONLY) < 0)
    die("open");
```

```
if (lstat(fname, &st) < 0)
    die("lstat");
```

```
if (!S_ISREG(st.st_mode))
    die("not_a_reg_file");
```

Încercare de evitare a problemelor de sincronizare (II)

- atac
 - 1 crearea unei legături simbolice către un fişier sensibil \implies aplicația deschide fişierul
 - 2 înaintea apelului *lstat*, şterge / redenumeste legătura simbolica şi crează un fişier \longrightarrow se trece peste verificare (dar fişierul sensibil va fi folosit în continuare!)
- observație: ştergerea unui fişier deschis merge şi pentru fişiere normale

File race redux

- probleme cu apeluri sistem ce folosesc căi
- exemplu: vulnerabil - poate investiga fişiere diferite

```
stat( "/tmp/ file ", &st );
stat( "/tmp/ file ", &st );
```
- audit: cand vedeți mai multe apeluri sistem succesive ce folosesc aceeași cale, evaluați ce se întâmplă dacă se schimbă calea între apeluri
- strategie de protecție: folosiți apeluri sistem ce folosesc descriptori
⇒ utilizarea și verificarea se fac împreună
- exemplu: cod sigur (ambele *fstat* accesează același nod)

```
fd = open( "tmp/ file ", O_RDWR );
fstat( fd , &st );
fstat( fd , &st );
```

Permission Races

- problema
 - o aplicație creează fișiere temporare
 - permisiuni greșite (ex. acces public)
- atac
 - dacă un atacator poate deschide fișierul în perioada când este expus
 - menține acces la fișier chiar dacă ulterior aplicația restricționează accesul

Permission Races (II)

- cod vulnerabil: expune pentru un anumit timp fişierul (permisiuni greşite, depinde de valoarea *umask*)

```
FILE *file ;
```

```
// apel open(fname, ..., 0666) !!!  
if (!(file = fopen(fname, "w+")))  
    die("fopen");
```

```
int fd = fileno(file);
```

```
// evita atacuri TOCTOU, se foloseste fd  
if (fchmod(fd, 0600) < 0)  
    die("fchmod");
```

Ownership Races

- context
 - un fişier creat cu privilegiile unui utilizator neprivilegiat
 - deţinătorul aceluşi fişier este schimbat mai târziu la un utilizator privilegiat
- nesincronizări
 - utilizatorul neprivilegiat (atacatorul) poate accesa fişierul între momentul când a fost creat şi când se schimbă deţinătorul fişierului

Ownership Races (II)

- exemplu cod vulnerabil

```
drop_privs();

if ((fd = open(fname, O_RDWR | O_CREAT | O_EXCL, 0666)) < 0)
    die("open");

regain_privs();

// schimba detinatorul fisierului
if (fchmod(fd, geteuid(), getegid()) < 0)
    die("fchmod");
```

Directory Races

- context: aplicaţie ce parcurge sistemul de fişiere
- problema: legături simbolice infinite recursive (cicluri)
 - kernel detectează cicluri când stabileşte calea
 - problemele apar când aplicaţia traversează mai multe fişiere
- directoarele referite simbolic nu pot fi referite în comenzi shell
- apeluri sistem (ex `getcwd`)
- exemplu

```
$ cd /home/jim
$ ln -s /tmp mydir
$ cd /home/jim/mydir
$ pwd
/home/jim/mydir
```

Legături simbolice pentru directoare - exploatarea `unlink()`

- efectul utilizatorilor rău intenționați ce manipulează directoare care sunt cu unul sau două nivele mai sus în ierarhia de directoare
- exemplu: cod vulnerabil în unele implementări ale comenzii `"at"`

```
chdir("/var/spool/cron/atjobs");
```

```
stat64(JOBNAME, &statbuf);  
if (statbuf.st_uid != getuid())  
exit(1);
```

```
unlink(JOBNAME);
```

- primul vector de atac

```
$ at -r ../../../../tmp/somefile
```

- care ar șterge un alt fișier decât cel programat, dar deși numai dacă aparține utilizatorului apelant

Legături simbolice pentru directoare - exploatarea unlink() (II)

- dar: există o vulnerabilitate de sincronizare (*race condition*) între timpul în care se verifică fişierul şi ştergerea acestuia, vulnerabilitate ce poate fi exploatată
 - între cele două momente: ştergerea fişierului utilizatorului şi înlocuirea acestuia cu o legătură simbolică către un fişier sensibil

```
$ mkdir /tmp/bob
$ touch /tmp/bob/shadow
$ at -r ../..../..../.. //tmp/bob/shadow
$ rm -fr /tmp/bob/
$ ln -s /etc /tmp/bob # daca apare problema de sincronizare
# se sterge /etc/shadow !!
```

- unlink() nu urmăreşte legătura simbolică pentru ultimul element din cale

Mutarea directoarelor

- program vulnerabil

```
rm -fr /tmp/a # se sterge /tmp/a/b/c
```

- ce se întâmplă

```
chdir("/tmp/a");  
chdir("b");  
chdir("c");  
chdir("..");  
rmdir("c");  
chdir("..");  
rmdir("b");  
fchdir(3);  
rmdir("/tmp/a");
```

- vector de atac

- acționați înainte de primul `chdir("..");`
- mutați directorul "c" într-un subdirector din `/tmp`

Crearea fişierelor unice cu mktemp()

- preia un şablon dat de utilizator pentru un fişier şi îl completează astfel încât să reprezinte un fişier unic, nefolosit
- şablonul conţine caracterele XXX pentru locul unde se v-a completa cu date
- poate fi prezis uşor deoarece este bazat pe ID procesului şi un model simplu
- exemplu cod vulnerabil:

```
char temp[1024];

strcpy(temp, "/tmp/myfileXXXXX");
if (!mktemp(temp))
    die("mktemp");

if ((fd = open(temp, O_CREAT | O_RDWR, 0700)))
    die("open");
```

Crearea fişierelor unice cu `mktemp()` (II)

- vulnerabilitate: *race condition* între apelul *mktemp* şi *open*
- exemplu: unele versiuni GCC
 - gcc foloseşte *mktemp* pentru a crea un model comun pentru toate fişierele sale din */tmp* (primul se termina în ".i")
 - un atacator poate monitoriza apariţia unui fişier ".i" şi poate crea legături simbolice pentru alte tipuri de fişiere, ".o", ".s"
 - dacă *root* compilează, poate să suprascrie fişiere sensibile

Crearea fişierelor unice

- *mkstemp()* o alternativă mai sigură la *mktemp*
 - găseşte un nume de fişier unic
 - creează fişierul şi îl deschide
 - întoarce descriptorul de fişier
- *tmpfile* similar cu *mkstemp*
- *mkdtemp* folosit pentru a crea directoare temporare

Bibliografie

- “The Art of Software Security Assessments”, chapter 9, “UNIX 1. Privileges and Files”, pp. 476 – 576
- “24 Deadly Sins of Software Security”, chapter 17, “Failure to Protect Stored Data”.